

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ 2019 – 2022

Projednán a schválen pedagogickou radou: 6. 3. 2019
Číslo jednací: 56/2019
Počet kopií: 12
Platnost dokumentu: od 1. 4. 2019

Telefon, fax, záznam: 517 371 332, 517 371 282

Razítko, podpis

E-mail: msr.info@seznam.cz

Obsah

- I. Identifikační údaje mateřské školy
  - II. Obecná charakteristika školy
  - III. Podmínky vzdělávání
    - Věcné podmínky
    - Životospráva
    - Psychosociální podmínky
    - Organizace
    - Řízení mateřské školy
    - Personální a pedagogické zajištění
    - Spoluúčast rodičů
    - Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
    - Podmínky vzdělávání dětí nadaných
    - Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
  - IV. Organizace vzdělávání
  - V. Charakteristika vzdělávacího programu
  - VI. Vzdělávací obsah
  - VII. Evaluační systém a pedagogická diagnostika
- Seznam literatury

I. Identifikační údaje o mateřské škole

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – „Společně si hrát, objevovat, poznávat“

Mateřská škola Rousínov, příspěvková organizace

Adresa školy: Habrovanská 328/5, 683 01 Rousínov

IZO: 600 125 343

IČ: 64446948

Právní subjektivita od: 1. 1.1997

Speciální logopedická třída zřízena: 1. 9. 1998

Kapacita MŠ: 273 dětí v deseti třídách

Kapacita školní jídelny: 305 strážníků

Provozní doba: 6:00 – 17:00 hodin

Statutární zástupce: Mgr. Tereza Vejdová

Ředitelka školy: Mgr. Tereza Vejdová

Zástupkyně pro pedagogickou práci: Sylva Málková

Účetní: Jana Brtníková

Kontakt:

telefon/fax: 517 371 332, 517 371 282

e-mail: msr.info@seznam.cz

webové stránky: www.msrousinov.cz

Zřizovatel školy: Město Rousínov, Sušilovo náměstí č. 56

Číslo jednací: 56/2019

Školní vzdělávací program vypracovali: ředitelka MŠ, zástupkyně MŠ, kolektiv pedagogů MŠ

Poslední aktualizace školního vzdělávacího programu: 28. 2. 2019

Datum projednání na pedagogické radě: 6. 3. 2019

Platnost dokumentu: od 1. 4. 2019

II. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola je jedinou mateřskou školou ve městě. Od školního roku 2013-2014 je desetitřídní a slouží dětem všech místních částí města. Protože je spádovou oblastí, dle možností jsou umísťovány i děti z okolních obcí. Škola byla otevřena v roce 1968, v tehdejší době do velmi klidné lokality, asi deset minut od centra města. V nedávné době se v okolí školy rozrostla zástavba (nové bytové domy v lokalitě Nad Školou, vznikající nové hřiště u fotbalového stadionu) a škola se tak nachází v mnohem rušnější lokalitě než dříve.

Škola se nachází v několika propojených budovách, v suterénu hlavní budovy je umístěna školní kuchyně, prádelna, kotelná, sklady a dílna školního údržbáře. Ke vstupu do mateřské školy slouží hlavní vchod, opatřený čipovým systémem, dle potřeby je možné využít také boční vstup. Mateřská škola má deset tříd, ke každé náleží kuchyňka k výdeji stravy.

Budovu školy obklopuje zahrada, která v letech 2013/2014 prošla rekonstrukcí a byla vybudována nová v přírodním stylu, s množstvím herních i výukových prvků. Je využívána k rozmanitým výchovně vzdělávacím aktivitám (pozorování hmyzu), má relaxační funkci a slouží také při pořádání společných akcí dětí a rodičů.

Při tvorbě ŠVP jsme navazovali na předchozí programy naší školy a dále jsme vycházeli z vlastního hodnocení školy z předešlých let (2015-2016, 2016-2017, 2017-2018).

III. Podmínky vzdělávání

Naším cílem je neustále vytvářet, zlepšovat a zajišťovat podmínky tak, aby umožňovaly kvalitní vzdělávání dětí a aby se i zaměstnanci cítili dobře a bezpečně. Prioritou je zajištění zdraví a bezpečí všech účastníků vzdělávání, tedy i zaměstnanců.

Věcné podmínky

Věcné vybavení školy

Od školního roku 2013 – 2014 tvoří školu tři propojené budovy. V nejmenší byly původně jesle, ve větší mateřská škola. V současné době zabírá MŠ obě starší budovy a nově přístavěnou, ve které se nachází 9. a 10. třída i se zázemím pro učitelky, také místnosti pro úklid. V suterénu nové budovy se dále nachází sborovna s knihovnou a dalším zázemím pro učitelky. Také je zde místnost pro uložení zahradního nábytku a náradí, sklad hraček a sociální zařízení pro děti, které se využívá v době her na školní zahradě. Přístavba školy byla zahájena v dubnu 2013 a koncem srpna 2013 byla zkolaudována. Od 1.9.2013 se tak navýšila kapacita školy o 56 míst. Šatny dětí jsou umístěny v přízemí spojovací chodby u hlavního vchodu, druhé dveře hlavního vchodu vedou do kanceláře pracovnice školního stravování. V prostorách bytu, který opustila naše pracovnice v červnu 2013 po 16 letech, se zřídila šatna uklízeček, sklad TV náradí a archiv. Kancelář účetní školy byla přestěhována do nové části přístavby v poschodí budovy. V nejmenší budově jsou 1., 2., 3. třída a malá ředitelna. Ve větší budově staré zástavby jsou umístěny třídy 4. až 8.

Na jaře roku 2014 bylo provedeno přepojení odpadního systému z přízemí a prvního podlaží tak, aby odpadní vody odtékaly přímo do kanalizačního řádu. Do odčerpávací jímky budou odtékat odpadní vody pouze ze suterénu (kuchyně, škrabka, prádelna).

V době od 11. 8. do 15. 9.2014 byla provedena rekonstrukce kotleny školy, navazující rozvody topení a vody v suterénu školy, včetně školní kuchyně.

Třídy bývalých jeslí v menší budově jsou o něco menší, s maximální kapacitou 25 dětí, ostatní s kapacitou 28 dětí. V přízemí větší budovy se nachází také kabinet rozumové výchovy, místnost pro úklid, WC pro zahradu, ohlašovna požáru je v 1. patře. Všechny třídy jsou prostorné a světlé.

V roce 2008 dostala škola novou fasádu, byla vyměněna okna a vchodové dveře. Do oken byly zabudovány žaluzie. Ve školním roce 2009 - 2010 byla uvedena do provozu osmá třída, která byla doposud využívána jako společenská místnost.

Na podzim 2013 začala rekonstrukce školní zahrady na zahradu v přírodním stylu. Děti ji začaly využívat od školního roku 2014. Jsou na ni nové prvky a stanoviště, které umožní dětem nejen sportovní vyžití. Pobyt na ní se řídí rozpisem na jednotlivých stanovištích. Příležitostí pro vycházky v okolí příliš mnoho není.

Celá mateřská škola má připojení na internet. Děti mají možnost pracovat s tablety, počítači a magic-boxem.

Rekonstrukce a modernizace budovy (5 let zpětně)

2014

- pořízení laminátoru
- nástěnky do všech tříd na značky dětí pro odpolední odpočinek
- pořízení magic boxu PC + projektor + projekční plocha
- přemostění odpadů z podlaží přímo do kanalizačního řádu
- rekonstrukce původní zahrady na zahradu v přírodním stylu
- loutkový paravan, skříň na uložení loutek
- lednice Zanussi do sborovny
- nerezové stoly do škrabky
- skříňka s dřezem do sborovny
- elektropráce, výměna vypínačů, zásuvek
- oprava škrabky u ŠJ, obklady a dlažba
- malování a nátěry některých prostor školy
- obetonování dvou otvorů na zahradě
- oprava omítek ve sklepe
- rekonstrukce kotelny + úprava vody, rozvody topení a vody v suterénu
- výměna, montáž radiátorů a ponorného čerpadla v kotelně
- z projektu logopedické prevence 2014 byly pořízeny 3 PC NB Lenovo

2015

- pořízení telefonů
- venkovní sušák
- rotační mop, tepovač
- dataprojektor s příslušenstvím
- šatní skříň pro uklízečky
- osvěžovače vzduchu
- stoly pro děti do tříd
- dvě rádia s CD
- PC do ředitelny
- PC do kanceláře
- myčka nádobí do kuchyně
- podstavec pod myčku
- fax - záznamník
- oprava kotle a baterie
- montáž armatur k pračce
- opravy v dětské umývárně
- malířské a natěračské práce
- opravy a doplnění žaluzií
- oprava konvektomatu
- servis a oprava zabezpečovacího systému
- oprava ohřívacího kotle Oceán

2016

- řezačka, sešívačka
- interaktivní panel
- PC Prestigo k interaktivní tabuli
- kovový stojan, klávesnice a myš k Multiboardu
- nerezové termosky

- odpadkové koše na zahradu
- vrtačka
- stan - zastínění pískoviště
- skříňky na ručníky dle závěrů hygieny
- fotoaparát
- jídelní stoly
- radiomagnetofon
- pračka, vysavač
- televize, DVD
- oprava sociálního zařízení
- oprava konvektomatu a diagnostika závad
- oprava sušičky, pračky, lednice
- oprava dojezdové plochy u skluzavky
- instalátérské práce, výměna baterie, splachovače
- výměna výlevek za umyvadla
- malířské a natěračské práce
- opravy na dětském hřišti
- servis počítačů, kopírky

2017

- skartovačka
- laminátor
- žehlička, vysavač
- mobilní telefon
- magnetická tabule
- dotykový rám k monitoru, monitor
- tablety pro integrované děti
- slunečníky a podstavce na zahradu
- oprava topení
- topenářské práce
- oprava pračky
- oprava konvektomatu
- oprava větrání v kuchyni
- oprava kotle
- oprava nákladního výtahu
- oprava lednice
- oprava sádrokartonů
- čištění lapolu
- oprava prosklené stěny
- vybroušení terasa
- malování, nátěry
- opravy elektrorozvodů
- čištění kanalizace
- opravy stěn
- demontáž, montáž obkladů vstupu

2018

- mixér
- držák monitoru, monitor na hlavní chodbě školy
- dotykový rám

- oprava výtahu
- oprava sušičky
- oprava okýnek pro výdej stravy
- servis kopírky
- oprava omítek
- očištěna a impregnace fasády na všech budovách školy
- oprava vadného čerpadla v přečerpávací stanici
- čištění lapolu
- výmalba školní kuchyně

Podmínky školy

Třídy školy jsou prostorné a světlé. Pro lepší orientaci dětí a rodičů v budově byly třídy i šatny označeny obrázky: 1. včelky, 2. motýlci, 3. slůňata, 4. berušky, 5. medvídci, 6. žabky, 7. myšky, 8. rybičky, 9. kuřátka a 10. zajíčci. U tříd jsou malé kuchyňky, ze kterých je dětem vydávána strava. Kuchyňky nových dvou tříd jsou vybaveny zahřívacími elektrickými boxy i myčkami nádobí. K odpočinku se rozkládají ve všech třídách čalouněná lehátka nebo omyvatelné matrace. U každé třídy jsou umývárny s WC. V přízemí jsou umístěny šatny dětí.

V suterénu školy se nachází velká školní kuchyně, malá jídelna pro zaměstnance školy, sklady potravin, sklad čistících prostředků, škrabka, šatna pro kuchařky, sociální zařízení pro kuchařky i uklízečky, prádelna se čtyřmi automatickými pračkami, kotelna, hlavní uzávěr plynu a elektřiny. Z kuchyně vede výtah na potraviny do přízemí i 1. patra větší budovy. Od výtahu se pak rozváží jídlo do jednotlivých kuchyněk. Ze suterénu (přes dlouhou chodbu od kuchyně) vede menší nákladní výtah k 1., 2. a 3. třídě. Práce ve školní jídelně je pro rozsáhlé školní prostory dosti obtížná a fyzicky náročná. Od školního roku 2009 - 2010 využívají kuchařky k vaření konvektomat.

S přístavbou dvou nových tříd přibyl další, také lednice, elektrický kotel a další nádobí.

Škola je vzhledem ke stáří budov v poměrně zachovalém technickém stavu. Za podpory finančních prostředků zřizovatele je každoročně prováděna modernizace a průběžně se provádějí opravy dle nutnosti. Malování se provádí dle potřeb každoročně. Od roku 2005 byly všechny třídy školy postupně vybaveny novým nábytkem.

O prázdninách 2014 byla zmodernizována škrabka u školní kuchyně, část nevyhovujících vypínačů a zásuvek byla vyměněna. Byly vymalovány některé prostory školy. Bylo zřízeno ozvučení MŠ (rozhlas z ředitelny).

Od září 2014 využívají děti nové zrekonstruované zahrady v přírodním stylu, na níž byly v průběhu podzimu 2018 reklamovány a opraveny některé závady a na léto 2019 je plánována rozsáhlejší renovace všech dřevěných prvků odbornou firmou.

Věcné podmínky vzdělávání

Při vzdělávání v naší mateřské škole vycházíme z poznatku, že prostředí, které člověka bezprostředně obklopuje, dokáže ovlivnit jeho psychickou pohodu, chování i prožívání. Proto jsou veškeré prostory mateřské školy vyzdobeny výrobky dětí, výtvarnými pracemi nebo další vyzdobou, blízkou mentalitě předškolního věku tak, aby byly příjemné, esteticky ladily, působily zklidňujícím dojmem, vyvolávaly pocit bezpečí a zároveň provokovaly k vlastní tvořivé činnosti s možností dále interiéry obohacovat, doplňovat nebo obměňovat.

Mateřská škola má prostory a takové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Dětský nábytek i vybavení pro odpočinek je přizpůsobováno antropometrickým požadavkům. Hygienická zařízení jsou odpovídající, ve třídách jsou sprchové kouty. Vybavení hračkami, tělovýchovným náradím, náčiním, učebními pomůckami a dalším materiálem je dostatečné, průběžně obnovované a doplňované. S hračkami a pomůckami mohou děti samostatně podle potřeby manipulovat.

Dle prostorových možností jsou třídy členěny pro individuální nebo skupinové hry a činnosti. Všechny třídy mají specifické, zajímavé a podnětné prostředí vzbuzující bezprostřední zájem a naznačující aktuální události i celoroční zaměření. Děti mají možnost započat drobnější hry a činnosti opustit, nechat je rozpracované a následně se k nim vrátit. Výjimky tvoří velké stavby z molitanových kostek, které zabírají značnou část prostoru herny a bránily by v dalších činnostech.

Vybavení hračkami a didaktickými pomůckami vychází z finančních možností školy. Všechny hračky jsou funkční, přiměřené jednotlivým věkovým obdobím.

Televizní pořady jsou zařazovány minimálně, spíše výjimečně, videoprogramy velmi ojedinele a to po dobu nejdéle 30 minut – většinou v případě velké nepřízné počasí. Výrobky dětí jsou pravidelně vystavovány.

Prostory školní zahrady jsou využívány v souladu s novým uspořádáním, postupně zařazujeme všechny možné aktivity (od pozorování hmyzu, péče o zvířátko a ptactvo, zakládání bylinkových záhonů a péče o ně, pozorování života v jezírku atd.). Je zde možnost využití tělovýchovného náčiní, provádění výchovně vzdělávací práce, přes letní období otužování vodou pomocí sprchy. Písek ve čtyřech pískovištích je zvlhčován a měněn.

Hygienické podmínky školy zajišťujeme: dostatečným větráním a výměnou vzduchu; udržováním vhodného mikroklimatu; zajišťováním optimálních teplot v místnostech; pravidelným omýváním podlah, stíráním prachu, udržováním čistoty sociálních zařízení a šaten; pravidelnými generálními úklidy, kdy dochází k mytí oken, praní záclon a závěsů, sprchování květin, čištění kobereců aj.; pravidelným malováním místností

Životospráva

Škola má vlastní kuchyni s kapacitou 305 obědů a přípravou ranních a odpoledních svačinek. Stravování probíhá ve třídách u stolečků, které jsou výškově rozdílné a přizpůsobené tělesným proporcím dětí. U každé třídy je malá kuchyňka, ve které je jídlo kuchařkami vydáváno. Za poskytování plnohodnotné stravy a zachování vhodné skladby jídelníčku, dodržování technologie přípravy pokrmů a zajištění dostatečné teploty vydávaného jídla je zodpovědná vedoucí školní jídelny

Pitný režim je zajištěn formou sebeobsluhy: do svých (označených) hrnečků si děti čerpají tekutiny z nerezové nádoby pomocí výpustného ventilu libovolně po celý den. Dětem je nabízen čaj, čistá voda a omezeně slazené nápoje. Dle potřeby a počasí je pitný režim zajištěn při dopoledním i odpoledním pobytu dětí na školní zahradě.

Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly, dětem je průběžně nabízena nakrájená zelenina a ovoce. Děti do jídla nejsou nuceny, ale jídlo je jim nabízeno a jsou vedeny k tomu, aby jídlo alespoň ochutnaly. Děti se obsluhují samy, mladším je pomáháno s krájením, starší děti (předškoláci) používají příbor a je jim umožněno si občas připravit svačinky samostatně.

Svačinky jsou podávány od 8:30. Oběd je vydáván postupně, od 11:45 až do 12:00 hodin a to od nejmladších po nejstarší děti. Odpolední svačinky jsou připravovány od 14:00 hodin.

K budování zdravých stravovacích návyků přispívá zejména: dodržování osobní hygieny před jídlem, příprava kulturního prostředí, klid a dostatek času na stolování, rozhovory s rodiči o stravovacích návycích a preferencích v rodině, vhodně sestavený jídelníček s pestrou nabídkou týdenní stravy.

Děti mají dostatek volného pohybu na školní zahradě, ale také v rámci dalších aktivit a činností (starší děti navštěvují pravidelně tělocvičnu místní ZŠ), kdy přirozeně využíváme spektrum všech dostupných ekosystémů, které se nacházejí v blízkosti školy: louka, pole, potok, žleb, zahrada, dětské hřiště na sídlišti a u ZUŠ, Duhové hřiště u učiliště. Pobyt venku je v denním režimu pevně stanoven, a to po dobu zpravidla dvou hodin. Délka je přizpůsobena počasí a aktuálnímu zdravotnímu stavu dětí; výjimkou jsou sychravé podzimní nebo inverzní zimní dny či poryvy větru, kdy se pobyt venku v důsledku mimořádně nepříznivých klimatických podmínek přiměřeně zkracuje nebo přímo nahrazuje pohybovými aktivitami v objektu mateřské školy.

V jarních, letních a podzimních měsících v maximální míře využíváme pobytu na školní zahradě, kam se přenáší co největší množství výchovných činností a sportovních aktivit, činnosti spojené s péčí o zvířátko (morče), s hmyzím domečkem, krmítky pro ptáky, malým biotopem atd. V zimních měsících zařazujeme bobování, sáňkování a další hry na sněhu.

Délka odpoledního spánku nebo odpočinku vychází z přirozených individuálních potřeb dítěte a jeho věku. Všem dětem zajišťujeme nezbytnou dobu na lůžku s možností usnout. Pokud někdo potřebu spát nemá, účastní se po asi 40 minutách klidu na lehátku klidových zájmových aktivit, které však nesmí narušovat spánek ostatních dětí. Dle potřeby konzultují učitelky míru odpoledního odpočinku jednotlivých dětí s jejich rodiči.

Psychosociální podmínky

Většina tříd v mateřské škole je věkově smíšená, výjimkou jsou třídy tvořené pouze dětmi dvou až tříletými a dětmi v posledním roce předškolní docházky. Dle možností a požadavků rodičů umožňujeme docházku sourozenců do stejné třídy.

Povinností všech zaměstnanců školy je vytvářet takové prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, jistě a spokojeně. Velkou roli zde hraje vhodný vzor dospělých, jejich spravedlivý postoj k řešení problémů, partnerský přístup k dětem a rovnocenné vnímání práv a povinností všech účastníků vzdělávání. Samozřejmostí je respektování individuálních potřeb a možností dětí.

Děti vedeme v největší možné míře k samostatnosti a snažíme se rozvíjet sebehodnocení. V hodnocení dospělých převládá konkrétní pozitivní zpětná vazba, ocenění správného jednání, podpora samostatnosti a pracovitosti. V dětech rozvíjíme vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost včetně základních zdvořilostních návyků, pocit sounáležitosti a vzájemnou pomoc a podporu mezi kamarády.

Pravidla chování ve třídě stanovujeme společně s dětmi tak, aby byly všem jasné, pochopitelné, pokud možno pozitivně formulované.

V mateřské škole usilujeme o individualizovanou vzdělávací nabídku, která počítá s aktivní spoluúčastí dítěte a přebíráním vlastní zodpovědnosti za vybranou činnost.

Děti jsou průběžně vedeny k rozvoji komunikačních a sociálních dovedností (především k tzv. prosociálnímu chování), ke kooperaci na společných úkolech. Pedagogové se věnují vztahům mezi dětmi, nenásilně podporují a ovlivňují vztahy dětí pozitivním směrem, posilují dovednosti domluvit se, respektovat druhého i s jeho odlišnostmi (prevence šikany a dalších sociálně patologických jevů).

Denní řád mateřské školy respektuje přirozené biorytmy (s ohledem na rozdílné potřeby např. u nejmladších a nejstarších dětí), svou pravidelností zajišťuje dětem jistotu, odbourává obavy z neznámého, pomáhá orientovat se bez větších problémů v běžném dni stráveném v mateřské škole. Přesto respektujeme jeho pružnost, možnost volby činností, flexibilitu. Prostoje jsou eliminovány na nejkratší možnou dobu, snahou je plynulý přechod mezi činnostmi. Při vhodném počasí se přesouvá co nejvíce činností a pohybových aktivit na školní zahradu a pobyt venku. Příchody a odchody z mateřské školy stanovují rodiče dle vlastních potřeb v rozmezí provozní doby, jistý řád však od zákonných zástupců požadujeme dodržovat.

Adaptační program

Aby děti i jejich rodiče zvládli vstup do mateřské školy v klidu, v pohodě a bez výrazných problémů, nabízíme rodičům vstřícnou a otevřenou komunikaci a adaptační program. Součástí adaptačního programu je schůzka nových rodičů, účast rodičů a nově přijímaných dětí na divadelním představení v rámci zápisu do MŠ, možnost prohlédnout si v rámci dne otevřených dveří MŠ a dále jsou to ranní, krátkodobé pobyty rodičů s dětmi v třídách mateřské školy při nástupu do MŠ. S tím souvisí možnost rodičů přímo na místě se seznámit se životem školy, s denním režimem jednotlivých tříd a školy jako celku, se způsobem práce pedagogů. Samozřejmou součástí je ohled na individuální zájmy a potřeby jejich dětí. Rodiče mají možnost se spolupodílet na dění v mateřské škole.

Organizace

Denní řád je rámcově daný, ale dostatečně pružný, aby umožňoval reagovat na aktuální potřeby a možnosti dětí.

Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, dětem je poskytován dostatečný prostor pro spontánní hru, kterou mohou dokončit nebo v ní později pokračovat.

Součástí denního režimu jsou pravidelné řízené zdravotně preventivní pohybové chvíle, děti v posledním roce předškolního vzdělávání pravidelně navštěvují tělocvičnu místní ZŠ.

Pedagogové se věnují dětem a jejich vzdělávání, a to jak v řízených, tak i ve spontánních činnostech (např. napomáhají rozvoji hry dětí, vhodně usměrňují komunikaci dětí, podporují prosociální chování aj.). Plánování řízených činností a námětů pro spontánní hru vychází z potřeb a zájmů dětí, s důrazem na vnitřní motivaci dětí k činnostem.

Při vzdělávání je uplatňován pedagogický styl s nabídkou a ve třídách jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové, řízené i částečně řízené činnosti. Množství aktivit nad rámec běžného programu (návštěvy divadelních představení, ekologických center, celoškolské hry k různým příležitostem aj.) je přiměřené zájmu a možnostem dětí. Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování a umožňovaly práci podle svého tempa.

V rámci tříd je dostatečně respektováno soukromí dětí, které mají v případě potřeby možnost neúčastnit se společných činností a uchýlit se do klidného koutku.

Zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, vhodně na ně reagují a napomáhají v jejich uspokojování.

Věcné vybavení tříd je dostatečné a pestré, je průběžně obnovováno a modernizováno tak, aby umožňovalo kvalitní realizaci plánovaných činností. Pomůcky k činnostem si pedagogové připravují včas.

Při vstupu dítěte do mateřské školy mohou rodiče využít adaptačního programu.

Řízení mateřské školy

Ředitelka mateřské školy splňuje předpoklady podle § 3 zákona č. 563/2004 o pedagogických pracovnících, v platném znění, a do konce roku 2019 získá znalosti v oblasti řízení školství absolvováním studia pro ředitele škol v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků podle § 24 odst. 4 písm. a) tohoto zákona. Při řízení školy plní zodpovědně povinnosti jí stanovené zákonnými normami a uplatňuje vědomosti získané průběžně v tzv. funkčním studiu.

Pedagogický sbor funguje jako tým, ke spolupráci zve i rodiče. Mateřská škola přes své ředitelství spolupracuje se zřizovatelem, se základní školou a dalšími orgány státní správy a samosprávy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (např. PPP, SPC, pediatry, vysokoškolskými odborníky z oblasti pedagogiky a psychologie).

Při plánování pedagogické práce a chodu školy se ředitelka opírá o analýzu předchozího vztahu a využívá zpětné vazby (od dětí, rodičů, pedagogických i provozních pracovníků, veřejnosti, zřizovatele). Povinnosti, pravomoci i úkoly všech zaměstnanců jsou vymezeny v pracovních smlouvách, dále se zaměstnanci řídí *Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení*, zaměstnankyně školní jídelny také *Provozním řádem školní jídelny*.

Pravidelně jednou za měsíc se koná pedagogická porada, dle potřeby provozní porady. Předem stanovenými úkoly se podílí na řízení školy zástupkyně pro pedagogickou činnost. Účetní, vedoucí školního stravování, školnice i ostatní zaměstnanci plní dílčí delegované úkoly. Je stanoveno organizační schéma školy, každoročně je ze všech pedagogických pracovníků ustanovena Pedagogická rada školy. Ředitelka podporuje a motivuje spoluúčast všech v rozhodování na zásadních otázkách školního vzdělávacího programu, deleguje úkoly i pravomoci na jednotlivé pracovnice, podporuje aktivitu, kreativitu, iniciativu a spolupráci mezi zaměstnanci. Přijímá od rodičů náměty pro činnost, stížnosti, pochvaly i kritiku. Zpracovává Školní vzdělávací program ve spolupráci se všemi zaměstnanci školy. Provádí kontrolní a evaluační činnosti zahrnující všechny stránky chodu školy.

Personální a pedagogické zajištění

Chod školy v minulosti zabezpečoval vždy stálý kolektiv pedagogických i provozních pracovníků. Postupným odchodem zaměstnanců do starobního důchodu se kolektiv omladil. Průběžně se obměňuje také kolektiv provozních zaměstnanců. Jmenný seznam všech zaměstnanců i s přepočtem na úvazky je součástí *Ročního plánu školy*. Na platech některých provozních zaměstnanců se podílí zřizovatel.

Od školního roku 2014 - 2015 byly všechny učitelky s potřebnou kvalifikací. Pouze dvě dokončovaly započaté studium s termínem ukončení v závěru školního roku 2014 - 2015. Na jaře 2018 proběhl konkurz a obměnilo se vedení mateřské školy, stávající ředitelka odešla do důchodu a zástupkyně změnila pracoviště. V srpnu 2018 byla jmenována nová zástupkyně a bylo přijato také několik nových učitelek, z nichž dvě se účastní studia pro získání potřebné kvalifikace s datem ukončení ve školním roce 2020 – 2021.

Pedagogický sbor pracuje na základě jasně vymezených pravidel, každý ze zaměstnanců se podílí na celkovém chodu školy prostřednictvím delegovaných úkolů.

Pedagogové se průběžně sebezvzdělávají a ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně, využívají bohatou školní knihovnu a nabídku různých vzdělávacích kurzů.

Směny pedagogů jsou organizovány tak, aby bylo zajištěno jejich doporučené překrývání a optimální péče o děti. Jednání pedagogů vykazuje za všech okolností znaky profesionality, respektuje společenská pravidla a pedagogické a metodické zásady výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku.

Péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je zajišťována za podpory a v souladu s doporučeními školních poradenských pracovišť.

Cílem školy je vytvoření stabilního a profesionálního týmu, který prostřednictvím školního a třídního vzdělávacího programu směřuje ke kvalitnímu naplňování cílů předškolní výchovy. K tomu je zapotřebí aktivního postoje k průběžnému sebezvzdělávání.

Spoluúčast rodičů

Rodinná výchova je základem, na kterém stavíme při další výchově a vzdělávání. Vnímáme rodiče jako důležité partnery, proto nám na vstřícných a konstruktivních vztazích s nimi velmi záleží. Jestliže je komunikace vstřícná a pedagog má možnost rodinu a její výchovný styl blíže poznat, může lépe pochopit jednání dítěte, účinněji kompenzovat a doplňovat chybějící nebo méně vhodné výchovné vlivy rodiny nebo sjednotit výchovné působení školy a rodiny, což je velmi potřebné pro optimální rozvoj dítěte.

V případě, kdy s rodinou obtížněji navazujeme kontakty, klademe zvýšený důraz na takt a profesionalitu a hledáme schůdné cesty ke společné komunikaci. Pro lepší spolupráci seznamujeme rodiče s právy i povinnostmi vůči mateřské škole, se záměry pedagogů, s náplní práce s dětmi, s možnostmi podílet se na dění v mateřské škole.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte a také o jeho pokrocích v rozvoji i učení. S rodiči se domlouvají na společném postupu při výchově a vzdělávání. Pedagogové chrání a respektují soukromí rodiny a ve všech svěřených záležitostech zachovávají diskretnost. S rodiči jednájí taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.

V případě zájmu jsme schopni s výchovnými nebo vzdělávacími problémy poradit: konzultací s pedagogem, pozorováním vlastního dítěte při společné činnosti a hře mezi vrstevníky (pro srovnání a lepší orientaci v problému), zapůjčením odborné literatury nebo časopisů, zprostředkováním kontaktu s dalšími odborníky (PPP, SPC).

Informace o činnostech a o prospívání dětí organizujeme několika způsoby: informačními nástěnkami, kde pravidelně seznamujeme s činnostmi ve třídách; prezentací prací, výkresů a nejrůznějších výtvorů dětí, fotografií ze společných akcí; možností vstupu rodiče do třídy (po předběžné domluvě s učitelkami) v době adaptační i zapojení se s dětmi do programu; společnými setkáními, schůzkami, aktivitami apod.; individuálními setkáními rodiče s učitelkou dle potřeby jedné nebo druhé strany (v logopedické třídě se jedná o konzultace dle potřeby).

Zpětnou vazbou, tzn. zjišťováním názorů na práci školy a podílem rodičovské veřejnosti na rozvoji školního programu získáváme individuálními konzultacemi, přijímáním návrhů a připomínek jednotlivců. V širším měřítku organizujeme dotazníkové akce. Připomínky, kritiku, podněty i pochvaly mohou průběžně ve školním roce (i anonymně) vhazovat do schránky umístěné v budově školy.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Východím dokumentem pro vzdělávání všech dětí v mateřské škole je školní vzdělávací program, přičemž základem jeho filosofie je respekt k individuálním potřebám všech dětí. Znamená to, že mateřská škola vytváří podmínky pro vzdělávání jak dětí intaktních, tak dětí s SVP a pedagogové ve své práci zohledňují možnosti každého dítěte.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (§16 zákona č. 261/2004 Sb. V aktuálním znění). Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů (Vyhláška č. 27/2016 Sb., příloha č. 1). Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP), který zpracovávají učitelky samostatně. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními 2. - 5. stupně je podkladem pro vyhotovení individuálního vzdělávacího plánu (IVP), a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Pravidla pro tvorbu, realizaci a vyhodnocení podpůrných opatření:

- PLPP zpracovávají učitelky samostatně pro dítě, u kterého se projevují dílčí obtíže v některé vzdělávací oblasti, a to do dvou měsíců od zjištění nedostatků. PLPP realizují a vyhodnocují průběžně, nejdéle po 3 - 4 měsících. S plánem pedagogické podpory budou seznámeni zákonní zástupci dítěte a všichni pedagogičtí pracovníci mateřské školy. Před započítím výchovně vzdělávací práce podle plánu pedagogické podpory je třeba získat informovaný souhlas zákonného zástupce s poskytnutím podpůrných opatření prvního stupně. Pokud stanovená opatření nedostačují, doporučí škola využití pomoci školského poradenského zařízení k posouzení specifických vzdělávacích potřeb dítěte.
- IVP zpracovávají učitelky třídy dle výsledků vyšetření a doporučení ŠPZ a pouze na základě žádosti a informovaného souhlasu zákonných zástupců dítěte. Při jeho tvorbě spolupracují učitelky se školským poradenským zařízením, zákonnými zástupci dítěte a asistentem pedagoga. IVP je vyhodnocováno a odesíláno na ŠPZ 2x ročně.
- IVP je závazným dokumentem, je součástí dokumentace dítěte, jeho realizace a vyhodnocování probíhá průběžně. Naplňování IVP kontroluje ŠPZ, a to dle vyhlášky 27/2006 Sb. (§3 odst. 3 - 6, §4 odst. 1 - 3).
- PLPP a IVP jsou zpracovány a vyhodnocovány v písemné podobě.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Při zajišťování optimálních podmínek pro rozvoj dětí vykazujících známky nadání postupuje mateřská škola obdobně jako v případě dětí se SVP. Na základě ŠVP zajišťuje realizaci stanovených podpůrných opatření dle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory, a to dle doporučení školského poradenského zařízení.

Charakteristika nadaných dětí: větší aktivita, menší potřeba spánku, schopnost se dlouho soustředit i na několik věcí současně, výborná paměť, velká rychlost učení, rychlý rozvoj řeči, zájem o písmena, číslice a všeobecná zvědavost. Nadané děti mají často širokou slovní

zásobu, obsáhlé znalosti o okolním světě, znají význam cizích slov, která dokážou použít ve správném kontextu. Před hračkami upřednostňují spíše knihy, encyklopedie nebo počítač. Často vyhledávají kontakt s dospělým, obvykle se naučí samy číst a psát.

Zásady práce s dítětem, které vykazuje známky nadání či výrazného talentu:

- konzultace s rodiči dítěte, případně vyšetření PPP (na žádost rodičů), kde může být nadání dítěte prokázáno a může být vystaveno doporučení a podpůrná opatření pro další práci s dítětem
- nastavení PLPP, případně IVP - definice silných a slabých stránek dítěte, úprava podmínek v rámci třídy, úprava vzdělávací nabídky a stanovení vzdělávacích cílů
- poradenství ve vztahu k rodičům - mimoškolní nabídka pro podporu nadání dítěte
- komunikace v rámci školy - spolupráce mezi třídami, možnost zapojení dítěte do aktivit v jiných třídách
- vzdělávání učitelů v problematice péče o nadání
- zapojení třídy do struktur zaměřených na podporu nadání
- dítě je přiměřeně vedeno a podporováno v oblastech, kde může být deficit (např. sociální intelekt)
- učitelka využívá empatický přístup, objektivní zpětnou vazbu
- učitelka dává dítěti prostor pro sebeuplatnění v rámci třídních aktivit i prostor na odpočinek v klidnější části třídy
- učitelka mu poskytuje dostatek přiměřeně náročných činností a podnětů pro jeho další rozvoj

Materiální podmínky tříd

- nabídka pomůcek a her přesahuje svým obsahem i zaměřením věkový limit 6 let
- děti mají k dispozici hry a pomůcky pro starší děti (na rozvoj logického myšlení, čtení, psaní, matematiky)
- v třídních knihovnách jsou encyklopedie, naučné knihy
- k dispozici jsou složitější tvořivé a konstruktivní stavebnice, dostatek výtvarného i pracovního materiálu

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Protože naše mateřská škola v souladu se školským zákonem (2016) přijímá děti již od dvou let, je třeba nastavit opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových a dalších podmínek včetně přizpůsobení organizace vzdělávání. V souladu se současnými psychologickými poznatky je záměrem mateřské školy umístit děti mladší tří let do jedné třídy, ale vycházíme vstřícně požadavkům rodičů na společnou docházku sourozenců. Některé děti tedy mohou být umístěny také ve věkově smíšených třídách.

Členění a prostorové uspořádání třídy umožňuje dětem hru spíše v menších skupinách a poskytuje prostor pro odpočinek. Učitelky zváží vhodnost hraček, jejich dostupnost a umístění (více uzavíratelných skříněk, některé hračky na vyšších policích - hra pod dohledem učitelky, hračky k samostatnému výběru jsou umístěny v nízkých otevřených policích). Nábytek je uzpůsoben výšce dětí a splňuje bezpečnostní normy. Na zahradě učitelky zajistí využívání

pouze odpovídajícího zahradního vybavení a hraček. Děti, které byly přijaty, jsou hygienicky samostatné a budou využívat dětské toalety.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, čas na volnou hru, úprava času stravování, dostatečný odpočinek, vyšší potřeba dopomoci při sebeobslužných činnostech aj.)

Prioritou je zajištění pocitu bezpečí. Proto před vstupem dítěte do školy organizujeme schůzky s rodiči, kde se dozvědí, jak dítěti usnadnit pobyt v mateřské škole (zkušenost odloučením a kolektivem, potřebná úroveň sebeobsluhy, režim dne, pozitivní přístup). Rodiče mohou využívat vypracovaný adaptační program a před vstupem do školy v odpoledních hodinách navštěvovat vybranou třídu společně s dítětem.

Děti přednostně umísťujeme do věkově homogenní třídy s menším počtem dětí, omezujeme spojování tříd, minimalizujeme zbytečné přesuny a změny, snažíme se individuálně naplňovat potřeby každého dítěte (dostatek času na jídlo, spánek, převlékání). Učitelky spolupracují při vytváření režimu, rituálů, budování pravidel a návyků.

Ředitelka vytváří vhodné podmínky - informování rodičů před vstupem dítěte do školy, adaptační program, zajišťuje vzdělávání pedagogických pracovníků prostřednictvím literatury a školení. V letních měsících roku 2017 proběhlo školení v rámci tzv. Šablon s názvem "Specifika práce pedagoga s dvouletými dětmi v MŠ", kterého se zúčastnily všechny pedagogické pracovnice.

Ve třídě pracují dvě učitelky a dle aktuálních možností také chůva. Souběžné působení učitelek v rámci třídy bude v co možná největší míře. Další posilou ve třídě bude chůva, která bude financována z projektu "Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování - Šablony pro MŠ". Učitelky zajišťují zejména pedagogické činnosti, chůva zajišťuje zejména pečovatelské činnosti (hygiena, stolování, oblékání apod.).

Aktivně podněcujeme pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou. V plánu adaptace, který si na počátku docházky s rodiči stanovíme, domlouváme čas příchodu a odchodu dítěte, pravidla vstupu rodiče do třídy, pravidla pro vyzvedávání dítěte (omezený počet osob), rituály při loučení dítěte, zjišťujeme individuální charakteristiky dítěte (mluva, stravování, samostatnost). Učitel je v roli vychovatele dítěte, ale i průvodce rodiny, navozuje pocit bezpečí. Proces adaptace je ukončen tehdy, kdy dítě bez velkých problémů zvládne odloučení od rodičů a celodenní docházku do mateřské školy.

IV. Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání a uspořádání denního života ve škole

Pedagogické pracovnice se věnují dětem a jejich vzdělávání po celý den. Při nástupu dítěte do mateřské školy je uplatňován adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním režimu vyvážený. Hlavní důraz kladou učitelky na aktivaci, vnitřní motivaci, bohatou nabídku činností, interaktivní a prožitkové učení, kooperaci ve skupince, na celostní a propojený obsah vzdělávání, na dynamiku, cílevědomost, plánovitost vzdělávacího procesu, vyváženost spontánních a řízených aktivit a způsob jejich realizace s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování, práci podle svého tempa. Činnosti organizují učitelky tak, aby děti měly možnost zapojit se do různých forem činností. Jsou to zejména:- hry a činnosti dle vlastního výběru, individuální práce, skupinové práce, komunitní kruh, pohybové aktivity, frontální činnosti, zapojení do nesoutěžních akcí, případně soutěží, projektová práce (metoda řešení komplexního charakteru), doplňkové aktivity (divadla, koncerty, výstavy)

Organizace rozmístění pedagogických pracovníků

Učitelky jsou do tříd rozmísťovány tak, aby mohly vést svou skupinu dětí od nástupu do mateřské školy až do ukončení docházky a odchod do školy základní. Vždy však je přihlédnuto k provozním podmínkám školy, k případnému zaměření třídy, k rozmístění učitelek se speciálními dovednostmi (znalost AJ u předškolních dětí), začínající učitelka s uvádějící učitelkou atd.

Vnitřní uspořádání školy, tříd

Většina tříd v MŠ jsou věkově heterogenní. Pokud tomu nebrání závažné provozní důvody, jsou dle přání rodičů spolu do třídy umístěni sourozenci, děti z místních částí města i kamarádi. Ve speciální třídě pro děti s vadami řeči jsou umístěny děti dle závažnosti a množství vad, převážně děti 5-6 leté, s odloženou školní docházkou, ale i děti středního předškolního věku. Zde speciálními pedagogy zajišťujeme odbornou, denní individuální logopedickou péči.

Na přání rodičů - přiměřeně připravovat děti na práci v základní škole, jsou šestileté děti rozděleny do předškolních tříd věkově homogenních.

Aktuální možné změny provozních podmínek školy a odlišnosti v jednotlivých školních letech jsou upraveny vždy v *Ročním plánu* školy příslušného školního roku.

Rodiče jsou informováni o činnosti dětí ve třídách a veškerém dění v mateřské škole na nástěnkách v šatnách, u hlavního vchodu na dvou monitorech, na schůzkách rodičů.

O prospívání svého dítěte, jeho pokrocích v rozvoji i učení, případných problémech, se mohou informovat u třídní učitelky během roku v tzv. konzultačních hodinách.

Celoroční provoz mateřské školy se řídí Souborem pedagogicko-organizačních informací MŠMT vždy na příslušný školní rok. Zjišťováním potřeb rodičů respektujeme jejich reálné požadavky. Provoz v letních měsících je přerušen většinou na 3 týdny, se zohledněním požadavků rodičů. Přerušování provozu se sděluje rodičům s dostatečným předstihem a vždy po předchozí dohodě a souhlasem zřizovatele. Provozní doba v celodenním provozu je v rozmezí 11 hodin. Poskytuje tak rodičům dostatečný čas na příchod i odchod ze

zaměstnání. Přesto každoročně zjišťujeme, zda provoz mateřské školy vyhovuje podmínkám rodičů s přihlédnutím k psychohygienickým potřebám dětí. Děti jsou přijímány k celodenní docházce.

Správní řízení v mateřské škole

Zápis do mateřské školy probíhá od roku 2017 v období od 2. května do 16. května. Oznámení o přesném datu a hodině zápisu zveřejňujeme vyvěšenými plakáty ve městě, na vývěsní tabuli MÚ, v místním rozhlasu a na webových stránkách školy. O přijetí dětí do mateřské školy rozhoduje ředitelka školy (dle § 34 odst. 3, 4 školského zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění) na základě vyplněné žádosti a stanovených kritérií. Rodiče obdrží Rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte do mateřské školy.

Po vyzvolání ředitelem školy se zákonní zástupci přijatých dětí dostaví do MŠ na informační schůzku, kde si vyzvednou další dokumenty k vyplnění a dostanou informace o provozu MŠ.

O přijetí dětí do logopedické třídy rozhoduje ředitelka mateřské školy (dle §34 odst. 6 školského zákona č. 561/2004 Sb.) na základě žádosti rodičů, vyšetření dítěte logopedem a psychologem ze Speciálního pedagogického centra pro děti s vadami řeči nebo Pedagogicko-psychologické poradny a na základě jejich doporučení.

Ředitelka mateřské školy může (dle § 35 odst. 1 písm. a) b) c) d) školského zákona č. 561/2004 Sb.) rozhodnout o ukončení předškolního vzdělávání.

Kritéria přijímání dětí

Před zápisem do MŠ jsou upřesňována kritéria přijímání dětí na příslušný školní rok. Do mateřské školy jsou přijímány děti zpravidla od 3 do 6 let (7 let v případě odkladu povinné školní docházky). Přednostně jsou přijímány děti s trvalým pobytem na území města a v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

Ředitel může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Tato informace bude potvrzená ošetřujícím lékařem na žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání (netýká se dětí, které nastupují povinnou předškolní docházku, tj. dovršily před začátkem školního roku 5 let věku).

Povinnost předškolního vzdělávání

(dle novely Školského zákona č. 178/2016 Sb. s účinností od 1. 1.2 2017)

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné, není-li dále stanoveno jinak.

Pravidla:

- povinné předškolní vzdělávání se stanovuje na čtyři hodiny denně
- začátek doby povinného vzdělávání se stanovuje na 8.30 hodin
- povinnost pravidelné docházky se týká pracovních dnů

- při neúčasti dítěte ve vzdělávání jsou zákonní zástupci povinni jeho neúčast telefonicky omluvit (§34a odst. 4 ŠZ)
- zápis do mateřské školy probíhá od 2. - 16. května na následující školní rok
- očkování pro děti s povinnou školní docházkou do předškolního zařízení je nepovinné
- povinné vzdělávání je bezúplatné

Rodiče mohou uplatnit i jiný způsob naplnění povinnosti předškolního vzdělávání, a to formou individuálního vzdělávání. Rodič musí tuto skutečnost sdělit škole, a to nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. Ředitel (v souladu s RVP PV) doporučí oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Mateřská škola má povinnost ověřit úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech, přitom stanoví termíny (včetně náhradních) v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku.

V. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program navazuje na programy z let předchozích. Mateřská škola pracuje dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (2004), ke kterému byl zpracován Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy (2005) a Praktický průvodce třídním vzdělávacím programem mateřské školy (2006). Tyto dokumenty a další školská legislativa tvoří základ Školního vzdělávacího programu pod názvem Společně si hrát, objevovat, poznávat. Dále jsou v něm zakomponovány reálné náměty a připomínky všech zaměstnanců a rodičů dětí mateřské školy a závěrů z vlastních hodnocení školy. Využita byla odborná literatura vztahující se k výchově a vzdělávání předškolních dětí, školení k inovaci ŠVP, kterého se zúčastnily všechny pedagogické pracovnice školy před zahájením školního roku 2014 – 2015.

Tento školní program navazuje na naše bohaté pedagogické zkušenosti. Naším cílem je vytvořit pro děti příjemné, podnětné a klidné prostředí se zajištěním odborného vzdělávacího přístupu ke všem přijatým dětem, tzn. dětí zpravidla od 3 do 6 let, ale i mladších. Vycházíme ze specifík předškolní pedagogiky, včetně vývojových zvláštností dětí předškolního věku, z rozvoje individuálních možností a potřeb každého jedince a zaměřujeme se na vytváření základů klíčových kompetencí dítěte, dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání a získání předpokladů pro vzdělávání celoživotní.

Neméně důležitým cílem je pro nás spolupráce s rodiči, dalšími odborníky, s ČŠI, orgány státní správy, se školami ve městě a dalšími subjekty.

Všechny zmíněné komponenty by nás měly vést k výchově a vzdělávání osobností, které při odchodu z naší mateřské školy budou optimálně, všestranně rozvinuté dle vlastních možností a zájmů, v souladu s rámcovými cíli a klíčovými kompetencemi předškolního vzdělávání.

Filozofie, etika a estetika

Všichni zaměstnanci školy mají zájem na tom, aby si děti osvojovaly zásady života ve společnosti, aby byly položeny základy poznatkům, že naše bytí spočívá v úctě k přírodě, k lidem, ke schopnostem tohle všechno ocenit a chránit, k touze stále se vzdělávat a tím rozvíjet nejen sebe, ale i celý svět. Jedinec však v tomto nemůže spoléhat pouze sám na sebe, měl by se naučit s druhými komunikovat a spolupracovat. V rozvoji přirozeného zájmu o okolní dění jde ruku v ruce vlastní dílo, touha něco vytvořit, umění se něčemu naučit. Je samozřejmostí, že i v této oblasti by se měl probouzet zájem o tvorbu a dílo jiných lidí, něco krásného obdivovat, snažit se o estetické vnímání prostředí, které nás obklopuje.

Filozofie směřující k dítěti

1) Nemusíš mít obavy, že ti nikdo nepodá pomocnou ruku, že tě někdo bude do něčeho nutit, že ti někdo bude něco neustále zakazovat, že se budeš něčeho bát. I ty máš svá práva: právo na pozornost a lásku, rovnoprávnost, plnohodnotnou stravu, vzdělávání, na ochranu zdraví a zdravotní péči, na výběr hry a vlastní organizaci času, vlastní názor, volbu své víry, možnost sdružování a na pravdivé informace.

2) Ty také ale nikomu neubližuj, nic nenič, opatruj, važ si pomoci a ochoty druhých, buď rád mezi nimi, snaž se vymyslet nebo vytvořit něco pěkného, zajímavého a sebe i druhé tím potěš.

3) Zajímej se, hraj si, naslouchej, objevuj, poznávej, pozoruj a ptej se na to, čemu nerozumíš, co se chceš dovědět.

4) Raduj se z pohybu, z pobytu v přírodě, z toho, co už dokážeš.

5) Pozvi mámu nebo tátu, ať sami vidí, co všechno už zvládáš.

Cíle adaptačního programu

1) Ubezpečit rodiče, že o jejich dítě je dobře postaráno.

2) Zmapovat názor rodičů na výchovu a vzdělávání v našem předškolním zařízení i v domácím prostředí.

3) Započít s úzkou spoluprací mezi oběma partnerskými stranami s ubezpečením, že jejich připomínky a názory budou respektovány.

Dlouhodobý výchovný a vzdělávací cíl

Naším dlouhodobým cílem je rozvoj osobnosti, možnost seberealizace každého jedince, co největší rozvinutí a uplatnění jeho osobního potenciálu. Záměrem je jedinečná a relativně samostatná osobnost, schopna zvládat nároky života v prostředí rodiny a školy a zároveň ty, které dítě v budoucnu nevyhnutelně očekávají. Proto se zaměřujeme na podporu tělesného rozvoje a duševního zdraví dětí, poznávání sebe samého, svých možností a potřeb, rozvoje sebevědomí a zdravé sebedůvěry, schopnosti komunikovat, vnímat různosti kultur a vztahů mezi lidmi. Veškeré cíle předškolního vzdělávání jsou orientovány k dítěti.

Cílem všech zaměstnanců školy je vytvářet podnětná a zajímavá prostředí, ve kterých budou děti prožívat uspokojení a radost ze všech činností, budou si navzájem naslouchat, objeovat a samostatně se projeovat jako schopní jedinci uznávaní svým okolím.

Škola bude poskytovat péči dětem se specifickými vzdělávacími potřebami ve speciální třídě pro děti s vadami řeči, dle možných podmínek školy i dětem doporučeným pro integraci do běžných tříd mateřské školy.

Výchovou a vzděláváním chceme po celou dobu docházky dítěte do naší mateřské školy naplňovat dvě hlavní hlediska:

Hledisko první - ohled na základní potřeby dítěte; na to, co potřebuje, co je pro něj v tento okamžik nejvhodnější vzhledem k jeho vývojovým potřebám.

Hledisko druhé - to, co se dítě pomocí činností a prožitků naučí, to by mělo být hlouběji zapsáno do jeho paměti a později využito jako znalost, dovednost nebo zkušenost (výchova a vzdělávání směrem k budoucnosti, položení základů k celoživotnímu učení).

VI. Vzdělávací obsah ŠVP, integrované bloky, témata, projekty, TVP

Škola má stanovených pět integrovaných bloků. Na jejich názvech, stručné charakteristice, rozpracování kompetencí a dílčích cílů se podílely všechny pedagogické pracovnice. Další rozpracování do témat, podtémat a časových úseků přísluší třídním vzdělávacím programům. Mohou provázet děti celým školním rokem, tak jak plyne čas, jak přibývá zkušeností a vzájemného poznávání. Současně je ponechán prostor pro kreativní práci učitelk. Je na nich, jaká témata zvolí, jak budou postupovat v jejich pořadí a jaké metody a formy práce pro výchovné činnosti vyberou. Je zde prostor pro individuální a skupinové činnosti, hru, seznamování, práci založenou na vzájemné podpoře a toleranci, na dokonalé znalosti kamarádů. Přechody mezi celky by měly být plynulé a určují je situace, které v průběhu roku nastanou. Jejich obsahem je především svět dítě přirozené obklopující, příroda, zdraví, světe pohádek a našich tradice a lidových zvyků.

Počet témat je volen s ohledem na možnosti zařazení dalších, aktuálních, která přinese běžný, každodenní život dětí a která vyplynou z nejrůznějších situací. Učitelky svou záměrnou výchovně vzdělávací činností vždy směřují k získání klíčových kompetencí daných RVP PV.

Obsah vzdělávacích cílů je strukturován do oblastí, které reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání i učení. Jednotlivé oblasti vzdělávání jsou rozlišeny na základě vztahů, které si dítě postupně vytváří k sobě samému, k druhým lidem i okolnímu světu, respektive na základě přirozených interakcí, do kterých dítě v rámci těchto vztahů vstupuje, v nichž se rozvíjí, učí a vzdělává.

Naplněním cílů stanovených ŠVP očekáváme získání klíčových kompetencí na základě osobních předpokladů jednotlivce. Kompetence slouží jako orientační ukazatel rozvoje předškolního dítěte, individuální práci a diagnostice.

Integrované bloky

Integrované bloky tvoří samostatnou přílohu ŠVP PV. Učitelky mají výtisk k dispozici ve své třídě.

Tvorba třídních vzdělávacích programů, obsah a struktura

TVP vytvářejí pedagogické pracovnice ve svých kmenových třídách a při jeho tvorbě maximálně spolupracují. Z věkových, individuálních zvláštností a možností dětí vyplyne i rozdílná volba činností i jejich rozdílný časový plán.

Pedagogickým pracovnícím jsou dány takové kompetence, aby mohly v jednotlivých třídách realizovat různé vzdělávací přístupy a programy, samostatně pracovat, spolupracovat, tvořivě improvizovat, volit vhodné metody, prostředky i formy práce a tím i nést odpovědnost za vzdělávání dětí.

Nabídku vzdělávacích činností, praktických i intelektových, konkretizují tak, aby činnosti byly mnohostranné, maximálně pestré a svou úrovní odpovídaly konkrétním možnostem a potřebám dětí.

Učitelky pracují především se ŠVP, ale i Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání. Pro pedagogické hodnocení dětí mohou využívat materiály z Metodiky pro podporu individualizace vzdělávání v podmínkách MŠ. Názvy integrovaných bloků ŠVP pro

výchovnou práci jsou společné pro celou školu, volba témat a podtémat s nabídkou realizačních činností s konkrétními cíli a záměry bude na učitelkách jednotlivých tříd. Témata mohou být v jednotlivých třídách doplněna o dílčí projekty již zpracované (Chceme žít zdravě I.a II., Objevujeme - poznáváme, Modrá planeta, Pohybem ke zdraví a Come and play) nebo ta, do kterých se zapojíme příležitostně (Větrníkový den, Rýma není prima, Sněhuláci pro Afriku). Aktuálně zařazovaná témata vyplynou ze života dětí a nejrůznějších situací.

Ve výchovné práci by se měly střídat různé estetické, motorické a kognitivní aktivity a činnosti. Nejčastější formou je hra - hra s pravidly, konstruktivní, dramatická, didaktická, pohybová, námětová, která může dítěti nabídnout přímý prožitek. Činnosti na sebe navazují buď na základě tématu, nebo příčinné souvislosti. Časová dotace je různá. Vnitřní integrace celků, bloků dodává kvalitu umocňující prožitek dítěte, praktická ukázka životních souvislostí učí děti logicky myslet, objevovat příčiny a odhadovat jejich důsledky. Všechna témata vycházejí z věkových i psychologických zvláštností dětí předškolního věku, obsahem na sebe vzájemně navazují, doplňují se a prohlubují, přecházejí plynule jedno na druhé.

Součástí TVP

1. charakteristika skupiny dětí - věkové složení, jejich zázemí, zájmy, zvláštnosti
2. tematické celky, podtémata
3. dílčí, konkrétní cíle a záměry, realizace nabídky činností vycházející z tématu či podtématu, potřeb dítěte nebo skupiny
4. průběžné záznamy, poznámky, konkrétní výstupy nebo dosažené kompetence (u dětí šestiletých)
5. hodnocení dosažených výsledků ve výchovné práci z hlediska naplňování cílů vzdělávání, dosahování na kompetence, formulace úkolů k odstranění nedostatků či k posílení zjištěných předností
6. hodnocení celého tematického celku se provádí vždy po jeho ukončení; zhodnocení rozvoje dítěte, jeho učení a poznání; osvojení základů hodnot, na nichž by měla být založena naše společnost; získání osobní samostatnosti, dílčí cíle v oblastech 1 – 5. S kompetencemi pracují učitelky stále, prolínají veškerými činnostmi. Jako podklad pro hodnocení využívají zápisů v třídních knihách a své poznámky.

VII. Evaluační systém

Evaluační proces je neustálého vyhodnocování, zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematické shromažďování informací o účinnosti školních a třídních plánů, o kvalitě činnosti a úloze pedagoga ve výchovném procesu, jeho formách a metodách, a porovnávání s cíli RVP PV. Evaluaci dělíme na *vnitřní* (škola, ale i dotazník rodičů zpracovaný MŠ) a *vnější* (ČŠI, hygiena, zřizovatel, rodiče z vlastní iniciativy aj.)

Evaluační proces by měla být procesem systematickým, stále se opakujícím, hodnotícím, metodicky správně prováděným, pravidelným, vedeným dle předem daných kritérií a podstatným z hlediska dalšího rozhodování.

Cíle evaluace

- zvyšovat míru spokojenosti dětí a jejich rodičů se systémem života ve škole, se vzdělávacím programem
- zvyšovat kvalitu podmínek vzdělávání a způsoby zpracování a realizaci obsahu vzdělávání, kvalitu pedagogické práce
- zvyšovat odborné znalosti učitelek v oblasti předškolního vzdělávání
- mapovat naplňování cílů programu, obsahů témat a podtémat
- mapovat osobní kvality i nedostatky
- vyhodnocovat výsledky vzdělávání a hledat vhodné cesty k odstranění zjištěných nedostatků

Indikátory výkonu - kritéria

- pedagogická činnost odpovídá filosofii ŠVP
- je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci
- pedagogický styl je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte
- ve vztazích mezi sebou a dětmi se pěstuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora
- dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů, třída je vedena ke vzájemnému přátelství
- plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- pedagog dbá o svůj další odborný růst, soustavně se vzdělává
- pedagog jedná a chová se profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí
- ve vztazích s rodiči se pedagog snaží o oboustrannou důvěru, otevřenost a vstřícnost, ochotu spolupracovat na základě partnerství
- pedagog informuje rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji, domlouvají se na společném postupu výchovy a vzdělávání
- pedagog chrání soukromí rodiny a zachovává patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech, jedná s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně a s vědomím, že pracují s

důvěrnými informacemi, nezasahuje do soukromí rodiny, varuje se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad

- v oblasti pracovních vztahů je pedagog iniciativní, vstřícný, solidární, umí asertivně zastávat svůj názor

Zdroj informací vytvářející podklady pro pedagogickou evaluaci

- pozorování, rozhovor s dítětem; rozbor herních aktivit dítěte
- rozbor úrovně komunikace; rozbor procesu učení, využití didaktických her; rozbor prací dítěte; úroveň chování a jednání ve skupině dětí, vztahy, postavení dítěte ve skupině, způsob spolupráce a kooperace
- rozhovor s rodiči; anamnéza rodinná i osobní; konzultace s odborníky
- rozbor vlastních pedagogických aktivit, vhodnosti přístupu k dítěti

Hodnocení učitelky pomocí získaných informací

- individuální rozvoj dětí s přihlédnutím k jeho možnostem (zdravotní stav, rodinná výchova apod.), zmapovat co v dítěti je, v čem je úspěšné, talentované, zjistit, s čím má problémy a z těchto skutečností vyvozovat cíle a úkoly pro další práci; směrodatný pro sledování pokroku dítěte je výchozí vývojový stupeň konkrétního dítěte
- rozvoj celé skupiny - kolektivní soužití, komunikace s dětmi, kooperace
- úroveň činností, které s dětmi provádí; výsledky vzdělávání dětí
- reakce chování jednotlivců i celé skupiny
- vhodnost užitých metod a forem práce, příprava na práci
- naplňování naplánovaných cílů
- vlastní práce, zda je v souladu s ŠVP i Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání, osobnostní rozvoj pedagoga
- spolupráce s rodinou dítěte

Kladené otázky

1. V čem jsem dobrá já osobně?
2. Jsem dostatečně empatická, umím jednat s dítětem jako se sobě rovným?
3. Poskytuji dětem prostor pro samostatnost, tvůrčí činnost?
4. Pracuji flexibilně, znám potřeby dětí, respektuji je?
5. Jsem na práci dostatečně připravena, mám promyšlené metody, postupy?
6. Vzdělávám se dostatečně?
7. Umím komunikovat s rodiči, jsem taktní, jsou rodiče s výsledky mé práce spokojeni?
8. Co mi nevyhovuje, kde mám nedostatky?
9. Jak mohu dosáhnout lepších výsledků, v čem mám rezervy?
10. Kdo nebo co mi může pomoci?

Zpracování informací učitelkou

Písemné záznamy:

- individuální rozvoj dětí zaznamenává učitelka při nové skutečnosti průběžně do záznamových archů, které jsou stálým pracovním dokumentem po celou dobu docházky dítěte do mateřské školy tak, aby byl patrný pokrok či stagnace v některé oblasti vývoje nebo v některém období; záznamové archy jsou pro učitelku důvěrnými

dokumenty, které slouží k optimalizaci rozvoje dítěte a jako podklad pro informace rodičům

- evaluační zprávy - vyhodnocením informací o činnosti a jejich rozbohem vyvozují učitelky závěry vedoucí k optimalizaci a zkvalitňování práce třídy

Evaluační zpráva třídy

Provádí se v pololetí a na konci školního roku

- Složení třídy (věk, spec. potřeby, nadané děti, počty dívek, chlapců, OŠD, děti z cizojazyčného prostředí, cizinci, sociální složení třídy, neúplné rodiny) pouze v 1. pololetí
- Podmínky vzdělávání:
  - a) rytmický řád - řád, ve kterém děti vědí, co bude následovat (svačina, PV, situace, kdy mají dostatek času pro své aktivity...)
  - b) volný pohyb a tělesná pohoda - dostatek prostoru k pohybu, náradí, náčiní, dechová cvičení, psychomotorika, dostatek prostoru jednotlivcům
  - c) zdravá výživa - estetika stravování, úprava stolečků, sezení u jídla, příklady učitelek
  - d) spontánní hra - dostatek materiálu a dostatečný přístup; druhy materiálu - plast, dřevo, papír, lepidlo, výtvarné potřeby - to vše jako volba nabídky; děti vědí, kde materiál najdou
  - e) podnětné věcné prostředí - spolu s hrou - výtvoři korespondují s plánem, cílem; výzdoba třídy tím, co děti vytvořily; úprava třídy..
  - f) partnerské vztahy s rodiči, spolupráce s odborníky - přístup rodičů do třídy; akce třídy - účast rodičů; dodržování školního řádu; sponzorské dary; spolupráce s odborníky
- Úroveň vzdělávacího procesu
  - a) komunikace s dětmi, mezi dětmi - učitelky s dětmi nemanipulují, vychází ze zpětné vazby - co děti chtějí, jak řeší situace, jak se seznamují s novými informacemi (např. rozdíl v podání - "strom" - jen řeknu, předložím obrázek, dám hádanku - způsob, jak se dopátrají samy výsledku)
  - b) sledování vývoje dítěte - společně obě učitelky; písemně zaznamenávají změny; cílevědomé pozorování dětí při hrách, činnostech
  - c) plánování - spolupráce s kolegyní, podpora učení dětí navzájem, ze získaných poznatků, motivace, nadšení pro činnost, zapojení rodičů
  - d) metody a formy práce s dětmi - využití různých metod - komunitního kruhu, frontálních činností, indiv. práce; skupinové práce; svoboda vybrat si hračku, respektování psychomotorického tempa jednotlivců, prvky pozitivní motivace
- Výsledky vzdělávání v MŠ (jak se učí, v čem postoupily, samostatnost, řešení problémů, jak umějí dodržovat pravidla, které samy vytvořily; vhodnost zvolených témat, hodnocení činností samými dětmi...
- Výsledky vzdělávání předškoláků odcházejících do ZŠ (motorika, PL orientace, diagnostika, úroveň získaných kompetencí, OŠD, výstupy - PPP, plán osobnostního rozvoje - plnění; zmapování úrovně dosažených kompetencí
- Návrhy a opatření

Evaluační zprávu vypracovávají učitelky třídy společně. Vycházejí ze svých průběžných poznámek. Zaznamenávají, jak v uplynulém období naplňovaly cíle ŠVP, zda se

jejich styl práce shoduje s kritérii danými evaluačním systémem. Zpráva zahrnuje postupné získávání klíčových kompetencí s ohledem na základní ukazatele:

Rozvoj - čemu se svým chováním a jednáním děti učily, co všechno mohly poznat a naučit se?

Hodnoty - jaké hodnoty byly podporovány, jaké hodnoty mohly děti poznat?

Postoj - měly děti dostatek prostoru pro rozvoj samostatnosti, sebevědomí a sebedůvěry, byla jim témata a vzniklé situace nabídnuty?

Podíl na hodnocení práce a celkového života ve skupině dětí mají děti samy. Tím se učí empatii, hledají příčiny některých nepěkných druhů chování, slovně vyjadřují svoje pocity, veřejně sdělují vlastní názor, hledají nová řešení. Zároveň dochází ke zlepšení vztahů v kolektivu dětí, více si uvědomují, prožívají, dokážou si vysvětlit některé nedostatky a společně za podpory všech se snaží to, co je negativní mezi nimi - odstranit, z toho, co je pěkné - se společně radovat.

Hodnocení dětí

Záznam o dítěti vybrat takový, který vyhovuje společně oběma učitelkám ve třídě. Při záznamech je možno využívat Inventář vývojových řad vybraných cílových dovedností a osobnostních charakteristik z Metodiky pro podporu individualizace vzdělávání v podmínkách mateřské školy. Záznam provádět dle potřeby, minimálně 2x v roce.

Při tvorbě plánu terapie osobnostního rozvoje u dětí vyžadujících speciální péči a u dětí s OŠD vycházet z hodnocení lékařů a specialistů, a to ve spolupráci se zákonnými zástupci. Provést stručně hodnocení získaných kompetencí.

Hodnocení osobního rozvoje pedagoga

- předmět (co) - poznatky z DVPP, autoevaluace vlastního vzdělávacího růstu, hodnocení vlastní každodenní práce, studium odborné literatury, časopisů, využití v praxi, růst učitelky..
- jak - konzultace, pedagogické porady, hospitace, osvědčení, dotazníky, monitoring, odpovědi na kladené otázky
- kdy - průběžně pro sebe, na konci školního roku písemně
- kdo - pedagog

Hodnocení činnosti dalších zaměstnanců školy

Hodnocení činnosti dalších zaměstnanců doplňuje evaluační systém školy. Hodnocení provádí ředitelka mateřské školy společně s vedoucí školní jídelny a úklid v mateřské škole hodnotí společně se školnicí. Kontroly mohou být namátkové i cílené dle aktuální situace. Škola má vytvořen vnitřní předpis pro přiznání osobních příplatků a odměn pro pedagogické a provozní zaměstnance.

Kritéria pro hodnocení provozních zaměstnanců

- jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem, jsou seznámeni s výchovným a vzdělávacím systémem školy, který podporují a jsou mu nápomocni
- plní všechny úkoly dané pracovní náplní
- udržují čistotu a dodržují hygienické zásady

- zajišťují a zachovávají zdravou a vyváženou stravu dle platných norem a předpisů
- zajišťují pravidelný rytmus a řád v MŠ, bezproblémově reagují na jeho flexibilitu, respektují aktuální situace
- vyhýbají se negativním slovním komentářům, podporují děti v samostatnosti, dostatečně je chválí a pozitivně hodnotí
- vytváří klidné pracovní prostředí
- aktivně se podílejí na nadstandardních aktivitách a akcích školy
- sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se jim porozumět a vyhovět
- chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech, jednájí s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi, nezasahují do života a soukromí rodiny

Co hodnotí ředitelka při hospitaci

u učitelky:

- snižování polohy učitelky, pohled z očí do očí
- ocenění dětí, povzbuzení
- vhodnost motivace, příprava pomůcek pro práci
- metody a formy práce, nabídky činností související s tématem
- soulad TVP se ŠVP
- připravenost na výchovnou práci
- naplňování naplánovaných cílů, směřování ke kompetencím
- individuální přístup k dítěti, práce s dětmi s OŠD
- přístup k problematickým dětem
- vhodnost obsahu činností vzhledem k věku
- srozumitelnost pokynů dětem
- prostor pro samostatnost dětí
- dodržování pedagogických zásad
- řešení adaptačních problémů
- dodržování režimu dne, pobytu venku, pitného režimu
- kladení základů pro uplatňování zdravého životního stylu
- spolupráce s rodiči a společné řešení problémů
- zajištění bezpečnosti dětí
- vztahy učitelka x dítě a naopak
- stanovování reálných cílů
- zhodnocení vlastní práce, postupů, vedení diagnostiky
- vyváženost spontánních, individuálních, skupinových a řízených činností
- řečový projev učitelky
- dovednosti dětí, samostatnost
- respektování osobnosti dítěte, rovnost všech

u dětí:

- respektování pravidel chování, míra společenských návyků
- komunikativní schopnosti dětí
- aktivita dětí, dostatečná motivace

- hygienické návyky, sebeobsluha
- radost, spokojenost, vztahy mezi dětmi a celková nálada, klima třídy
- chování dětí k integrovaným dětem
- snaha dokončit započatou činnost
- řešení problémů samotnými dětmi
- spolupráce a kooperace při práci ve skupinkách
- vztah dítě x učitelka, jiný zaměstnanec
- vzdělávací přínos, co si děti odnášejí
- využitelnost "co dělám, to si nejlépe zapamatuji"

Zdroj informací vytvářející podklady pro evaluaci řídicí práce a celkového chodu mateřské školy

- diskuse se zaměstnanci; individuální rozhovory, pozorování
- hospitace s přímou účastí na vzdělávání, pohospitační rozhovory
- analýza třídní dokumentace; kontrolní činnost
- analýza evaluačních zpráv, dotazníky (pro zaměstnance, rodiče)

Co pomocí získaných informací hodnotí ředitelka

- práci pedagogických pracovníků s přihlédnutím k daným kritériím evaluace
- vlastní přístup k podřízeným (zda se daří tvořit neformální pracovní vztahy s respektováním požadavků a pokynů, zda jsou všichni pedagogové o všech činnostech včas informováni, zda jsou všem známy úkoly a termíny splnění, zda jsou respektovány a připomínky zaměstnanců, zda jsou podporovány iniciativy jednotlivců i celého pracovního kolektivu)
- podmínky vzdělávání
- průběh vzdělávání
- spolupráce s rodiči a dalšími organizacemi
- řízení školy, kvalitu dalšího vzdělávání pedagogických i ostatních pracovníků
- celkovou úroveň mateřské školy se všemi ukazateli, ohlas na způsob výchovy a vzdělávání ze strany rodičovské veřejnosti, nadstandartní aktivity, činnosti, které ve škole probíhají, otevírání se veřejnosti

Zpracování informací ředitelkou

- hodnocení práce pedagogických zaměstnanců; záznamy o hospitaci, jiné do osobních složek zaměstnanců
- podklady slouží jako základ pro evaluační zprávu pro vnitřní potřebu školy i k sestavení vlastního hodnocení školy

Evaluační zpráva, vlastní hodnocení školy

Osnova:

- cíl evaluace, který si škola stanovila
- použité zdroje informací
- indikátory pro hodnocení kvality

- shrnutí získaných informací v oblasti: podmínek vzdělávání; průběhu vzdělávání; spolupráce a vzájemných vztahů; úrovně výsledků - výstupů vzdělávání; řízení školy; kvality personální práce; kvality dalšího vzdělávání pedagogických i ostatních zaměstnanců školy; úrovně výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům; školního klimatu
- formulace hodnotících výsledků
- formulace vizí, cílů a úkolů k odstranění nedostatků nebo k posílení zjištěných předností, informace o tom, kdy bude na tomto úseku provedena další evaluace vedoucí ke zjištění posunu v kvalitě práce

Evaluační systém poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni práce v mateřské škole. Jde o nekonečný proces stálého mapování možností školy, možností pedagogických pracovníků i ostatních zaměstnanců školy, které je spojeno s úvahami o našem dalším rozvoji, o našich možnostech řešení vzniklých problémů. Vlastní hodnocení školy se provádí jednou za dva roky.

Přílohy a součásti školního vzdělávacího programu

Integrované bloky - pro 2019 - 2022

Roční plán mateřské školy - zpracován vždy pro příslušný školní rok

Projekty: Modrá planeta; Pohybem ke zdraví; Chceme žít zdravě I. a II.; Objevujeme, poznáváme; Come and play (praktická příručka); Logopedické chvílky; Zahrada a její využití

Další přílohy tvoří všechny vnitřní směrnice a pokyny, provozní řád školy, dokumentace o škole, zápis do školského rejstříku, organizační schéma školy, seznamy dětí, pracovní doby, pracovní náplně zaměstnanců školy a další dokumenty.

Sestavila: Mgr. Tereza Vejdová

Rousínov, 28. 2. 2019

Použitá literatura

Seznam literatury:

- Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění.
- Vyhláška č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání a novela č 43/2006 Sb, v platném znění.
- Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění.
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, v platném znění.
- Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení.
- PRÁŠILOVÁ, M.: Vybrané kapitoly ze školského managementu. Olomouc: UP Olomouc, 20013.
- PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. Pedagogický slovník. 5. aktualizované vydání. Praha: Portál, 2009.
- SMOLÍKOVÁ, K. Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy. 2. vyd. V Praze: Výzkumný ústav pedagogický, 2006.
- SMOLÍKOVÁ, K. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 2004. Novelizace leden 2017 s účinností od 1. 9. 2017.
- Vzdělávací kurzy a semináře akreditované MŠMT.
- SYSLOVÁ, Z.: Autoevaluace v mateřské škole. Portál 2010.
- SYSLOVÁ, H., HORKÁ, H., LAZAROVÁ, B.: Od teorie předškolního vzdělávání k praxi v mateřské škole. Brno: Masarykova univerzita, 2014.